

1909

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — **Maros-Vásárhely,** —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.
 TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
 Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
 minden vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI AR:
 Egy évre 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Szertelenségek.

Napról-napra tapasztaljuk, hogy magyar katolikus testvéreink vallási, egyháztársadalmi életének vezetésében az az irányzat lett az utóbbi pár év óta az útmutató, a mely a legszélsőbb türelmetlenséggel eltelten szakítani igyekezik a régi felekezeti küzdelmekben adott és kapot sebeket behegesztő békés hagyományokkal. Ez az irányzat nem magyar föld talajából nőtt ki, nem a régi szabadelvű gondolkodásu magyar katholicizmus lelkében fakadt; ez az irányzat az, a melyeket a nagyemlékü egyházpolitikai harcok idején, tisztán politikai célok szolgálatára hívtak be fegyvertársul Magyarországra, az osztrák érdekek támogatására mindig kész reakciónárius lelkek, alapját vetvén ezzel az akkori s az azóta is állandóan szereplő katolikus-néppártnak, de a mely irányzatot, a mindennapi életben a magyar nemzet legnagyobb ellenségének ismerünk s közönségesen klerikalizmusnak, vagy ultramontán reakciónak nevezünk.

Ez az irányzat előbb burkolt formákban, azután nyíltan fellépőleg, de a nyilvánosság előtt még mindig békés szándékkal, most már az elragadott szenvedélyesség teljes szertelenségével hirdeti, hogy restaurálni, szervezni kell Magyarországon a katholicizmust, mert: „A ki

kimondott katolikus, azt mellőzik a hivatalban, üldözik a közpályán, lekicsinylik ha művész, lehetlenné teszik, ha politikus, kinevetik, ha tudós, a munkájából zárják ki, ha munkás, tisztességtelen versenynyel teszik tönkre, ha iparos vagy kereskedő.“

Megdöböntő az erkölcs-érzék hiányának az a foka, a mely ilyen nyilvános igaztalansággal akarja félrevezetni és megcsalni a tájékozatlan elméket.

Magyarországon üldözik, kicsinylik, bántják a katholicizmust? A hol az országot „Szűz-Mária országának“ hirdetik, a hol a hercegprímási, érseki és egyházi, szerzetesi stb. javakon kívül, csak 22 megyés püspök, tőkében 22 millió 912 ezer korona, földbirtokban 811,245 katasztrális hold szabad rendelkezés alatt álló törzsvagyonnal bír? A hol a magyarországi két protestáns egyház lelkész-jellegű egyház-nagyjai közül, hivatali idősbégi sorrend szerint mindössze hat lehet főrendiházi tag, míg az üldözött magyar katholicizmusnak összesen mintegy 32 egyházi méltósága foglal helyet a nemzet törvényhozásának felső házában?..

Az a szervezet pedig, a melynek érdekében most a legtüzesebb agitáció folyik a *Katolikus Népszövetség* létesítése, a mely, a magyar ellenes voltáról ismert osztrák keresztény-szo-

ciálista szervezetek mintájára készült. E szövetségben úgy akarják szervezni a katolikusokat, hogy szent fogadástétellel kötelezett ellenségei legyenek mindannak, a mi és a ki nekik nem hódol s e szervezkedést városunkint, falunkint, intézményünkint, családonként sőt személyenként óhajtja végezni.

Önként merül fel a kérdés, hogy a felekezeti-türelmetlenséget látó törekvésekkel szemben mi mit teszünk?

A legelső lehet a végtelen sajnálkozás, mert ha a kiadott jelszó győzelemre jutna s ellenségeinknek csakugyan sikerülne egy oly tábort létesíteni, a mely kimondott *felekezeti* célokra élne s ebből a szempontból szolgálna vagy támadná a közéletet, akkor a magyar nemzet közromlása következne be.

Az áll, hogy ezt az egyoldalú felekezeti hajszát egészen tétlen közönnyel sem nézhetjük! Tehát mit cselekedjünk?

Legyünk az egész magyar nemzetnek felekezeti tekinteteken felül álló felvilágosítói! A harcra-hívás ellenünk elhangzó dörgedelmeink ujjabb s talán még inkább szélsőségbe menő szertelenségeit ne kövessük el, hanem türelmünk, gondosságunk és szeretetünk mindenki iránt nyerjen kifejezést, egyfelől kioktatván az embereket az ilyen eljárások nemzetellenes volta felől, másfelől pedig kiépítvén a mi egyháztársadalmi életünk szervezeteit: sorakozzunk Egyházkerületi Értekezletünk zászlója alá, hogy ennek útmutatása mellett, az egyházközségekben mutatkozó vallásos társadalmi, gazdasági bajok orvoslása, esetleg épen megelőzése céljából egyházi, ifjusági, női, munkás egyesületeket szervezzünk, árva és szegény-menházakat létesítsünk, bünbeesett és büntetésüket kiállott hitsorsosok részére menedékhelyet, foglalkozást nyújtó intézményeket kezdeményezzünk, legyünk ott népünk anyagi és szellemi jólétének biztosításánál, szövetkezeti s közgazdasági tevékenykedéssel, a helyes szociális neveléssel, az élőhit buzgóságával, az evangélium világosságával, a Krisztusi szeretetnek mindeneket egyezsége vezető nagy hatalmával.

Ez a szervezkedés, egyúttal nemzeti erősödés is leend.

Mi csak erre vágyjunk!

A hogyan és miként kérdését illetőleg pedig mindenki forduljon bizalommal a maga illetékes lelkipásztorához, a ki bizonynyal szerető gonddal fogja a szükséges felvilágosításokat megadni.

De siessünk míg nem késő!

Az egyházi vagyon szekularizációja.

Nem új dolog ez. Nem kálvinista találmány. Megvan írva a felvilágosodott fejedelmek példányképéről, Juliánus császárról, hogy a romlott egyház romlott fejeit megfosztotta javadalmaiktól s az evangéliumi szegénység kötelességeire utasította őket.

Szekularizációnális színezetű a 15. században divatozott ama jogszokás, melyszerint a hűbér urak a főpapok örökségére, s az egyházaknak üresedés alatti jövedelmeire igényt formáltak. A pápák már akkor az egyház megrablásának minősítették ezt, küzdöttek is ellene, de ritkán volt sikere. Sőt Franciaországban, Angolországban és Magyarországon érvényben maradt e jog olyan formájában is, hogy kiterjedt az elhalt főpapok azon felkelhető javaira, melyeket állásuk jövedelmeiből szereztek.

Angliában a külömben r. katolikus hitvédő VIII. Henrik összekapva a pápával, megalapítja az angol állami egyházat; eltörli a zárdákat; lefoglalja az egyházi javakat; részben világi nemesek kezére adja, részben hadi és tengeri-kereskedelmi célokra fordítja. Svédországban az országgyűlés mondja ki (1527.) az egyházi javak elvételét, mi a papság kőshégyig menő tiltakozása ellenére is keresztülvitetik. Kimondatott: a királynak jogában áll a püspökök kastélyait és várait elfoglalni; a püspököknek és kanonokoknak jövedelmeit meghatározni és a zárdákról rendelkezni; sőt a nemességnek jogában áll visszavonni azokat az egyházi és kolostori javakat, melyekről 1454. óta lemondott. Dániában III. Kerestély elfogatja a püspököket (1536.), szabadságukat az egyházi javakról való lemondástól tette függővé; mely követelésnek egynek kivételével eleget tettek. Az egyházi javak egy része a koronára, más része a nemességre ruháztatott; a zárdák kórházzá és iskolákká alakítottak. Franciaországban a francia r. katolikus egyház függetlenségi törekvéseire XIV. Lajos azzal felelt, hogy a királyi rendeletnek ellenszegülő püspökök jövedelmeit lefoglaltatta a korona javára. És ezzel a pápa fenyegető átka ellenére is megegyengette országában annak a szekularizációnak útját, mely ma egyedüli, páratlan. Azzal a papsággal, mely egy kicsapongó udvar kegyéből jutott gazdag javadalmaihoz, miket hivatalához nem méltó módon pazarolt el, alaposan eibánt a nemzetgyűlés a XIV. Lajos bevezette módon (1789—91) Az egyházi javakat nemzeti vagyonnak nyilvánította; elhatározta belőle 200 millió értékűnek eladását

s a megmaradt összegnek kezelését világi hatóságokra bízta. Az egyház fentartását és szegények gyámolítását az állam magára vállalta. A papoknak és püspököknek évdíjat biztosított. A püspököknek 12000 (100—200,000 helyett) frankot, az apátoknak 6000-et; a legalsóbb fokon a papoknak 1200-at. Napoleon ezt keresztül vitte mindenütt, hová csak karja elért; még a pápával is elbánt, 20 millió frankot bocsátva rendelkezésére. Szerencse csillaga letünésével visszazökkent ugyan minden a régi kerékvágásba; de pár évvel ezelőtt újra felfáradt s ma már páratlanul áll.

Igy volt ez az említett országokban. És nálunk? Ott a beszercebányai országgyűlés (1620. május 31.) Ott ennek IV. törvénycikke. A nagy Bethlen Gábor fejedelem remek alkotása, mely szól eképpen: az egyházi javak az állam birtokába mennek át; a papságot az állam díjazza. A püspök 2000 frt., a kanonok 200 frt. évi díjban részesül. A fennmaradó jövedelem az állam szükségére fordítatik.

Ez is szekularizáció. Ez csendül meg, mint alap-hang az 1848. XX. t.-c. 3. pontjában; minden bevett vallásfelekezeti egyházi és iskolai szükségletei közadalmi költségek által fedeztessenek. Nincsen az államnak pénze? Van ezer milliót érő jogos vagyona. Jut abból r. kathol. lelkészi kongruára és minden bevett vallásfelekezeti egyházi és iskolai szükségleteire. Ha egyenlőség és viszonyosság van (1848. XX-c. t. 2. p.) mint a tulnan levők hangoztatják, úgy legyen egyenlő díjazás. Ha minder felekezeti papja apostoli utibottal jár és végzi az azzal járó köteleességeket, tessék amaz egy felekezeti papságának is lemondani a cifra pásztorbotról és annak jogairól. Természetesen ez nem könnyű. Juliánus, VIII. Henrik, XIV. Lajos, Bonaparte Napoleon idejében se volt könnyű. De hát rendkívüli eredményeket rendkívüli eszközökkel lehet elérni.

A protestáns, illetve kálvinista anyaszentegyház a felekezeti békét mindig ápolta a multban s nem szándékszik megzavarni a jelenben sem. A mely felekezeti nem önző, nem egyéni érdekek vezetnek, arról efélét feltételezni rövid észre vall.

Molnár Imre.

Isten igéje.

I.

Az első gyermekek.*)

Ábel juhok pásztorává lón, Kain pedig földművelővé. 1. Mózes. 4. 2.

Boldog élet lehetett a paradicsomban, hol Ádám és Éva laktak. Pompás virágokkal és fákkal volt tele ez a kert, hol a fák ágain madárkák énekeltek és annyi gyümölcs termett, hogy az első emberpárnak nem kellett élelemért dolgozni. De mégis hiányzott valami

*) Mutatvá ny a Biblia Gyermekek-alakjai című műből.

a paradicsomból. Nem voltak benne gyermekek. Pedig csak ott van elevenség és vidámság, a hol gyermekek is vannak. De mégis, mintha Ádám s Éva egészen gyermekek lettek volna!

Azután pedig, hogy a tiltott fa gyümölcséből ettek s a paradicsomból kiűzettek, gyermekeik is születtek. És ez, az ő vigasztalásukra és segedelmükre történt így, mert most már sokat kellett dolgozzanak. Isten, ugyanis ezt parancsolta nekik: „arcotok veritékével egyétek kenyereketek!”

Az idősebbik fiút Kainnak hívták, az ifjabbikat Ábelnek. Kainnak játszótársa is volt tehát — gondolják a gyermekek, s hogy úgy jó is lehetett, — mert egyedül nem igen lehetett játszani.

Egészen kis fiú volt Kain, mikor atyját már el kellett kísérje a mezőre. Ekének, ásonak hire, hamva sem volt még akkor. Kézzelel vagy egy doronggal kellett, hogy széttörjék a kemény göröngyöket, kiszedjék a köveket és elegyengessék a föld színét, hogy vet-hessenek és ültethessenek.

Kain tehát földművelővé lett.

Azonban az Ábel dolga sem volt csupa gyermekjáték. Édes atyjának juhok voltak. Ezek igen hasznos állatok, a melyek gyapjút, húst, tejet szolgáltatnak az embernek. És olyan szelid állatok! Szelidek, de ostobák és gyámoltalanok. Könnyen eltévednek és ilyenkor egész egyszerűen lehevernek. Ha pedig farkasok vagy más vadállatok támadják meg, nem tudják magukat megvédeni. Ezért kellett, hogy a kis Ábel a legelőre s vízre hajtsa s hogy a vadaktól meg-örizze őket. Így lón Ábel a juhok pásztorává.

A fiúk rendesen csak este jövének haza, elfáradva a dologtól és járás-kelestől. Akkor Ádám maga mellé ültette őket s beszélt velük a Paradicsomról. „Ha atyám és anyám nem ettek volna a tiltott fa gyümölcséből, bizony, akkor nekem nem kellene oly sokat dolgoznom!” — gondolta ilyenkor Kain. Ábel pedig mondá: „Milyen kegyelmes az Isten, hogy nekünk mégis annyi mindent megadott!” Az ilyen gondolkodásért édes anyjuk is inkább szerette a kedveskedő Ábelt, mint a durcás Kaint.

Ádám arra is megtanította gyermekeit, hogy há-lásak legyenek az égben lakó jó Isten iránt. S a mi-kor a gabona megérett és a juhokat megnyirták, azokból valamicskét az oltárra helyezett és megégette, mint Istennek szánt ajándékot. Ezt nevezték áldozat-nak. De a háládatlankodó Kain áldozatát Isten nem fogadta szívesen.

Ez őt irigykedővé tette. Azt, hogy Isten vissza-utasította áldozatát, talán nem is vette volna olyan nagyon a szívére; de, hogy az Ábelét elfogadta s hogy még szülői is több szeretetet tanusítottak Ábel iránt, ezt nem bírta elviselni.

Mindamellett Isten Kaint is szerette. Meg is mondta neki, hogy csak vigyázzon jobban magára, mert akkor mint idősebbnek, neki lesz jobb dolga.

Ha azonban nem ügyel, akkor a bűnök az ajtó küszöbén fognak feküdni! Értitek-e kedves, gyermekek, hogy ez mit jelent? A hol oroszlanok, tigrisek, mérges kigyók laknak, ott ezek addig-addig leselkednek a sötétben, míg valaki ajtót nyit s ilyenkor hirtelen berontanak. Így leselkednek a bűnök is az emberre?

Oh miért is nem hallgatott Kain az Istenre? Akkor a bűn az ajtón kívül maradt volna; de ő folyton durcáskodott. Egyszer pedig, mikor az Ábel juhait az ő vetésére szaladtak, vagy talán épen az áldozatról volt valami szóváltás közöttük, Kain hirtelen rátámadt testvéreire s mivel ő sokkal erősebb volt, Ábelt addig ütötte, verte, a míg csak bírta. Annyira elfogta a düh, hogy azt sem tudta, mit csinál. Egyszer csak elcsendesedett. Sápadtan, véresen és mozdulatlanul feküdt előtte Ábel. Akkor nevével szólítgatva akarta életre kelteni, de Ábel már nem felelhetett . . . Kain agyonütötte fivérét.

És ha maga Isten megengedte volna, — hogy Kain akár könyeivel, vagy éppen saját élete feláldozásával életre kelthesse Ábelt! Különösen, ha arra gondolt, hogy minő mély fájdalmat okozott szülőinek. Nem! Akármilyen hosszú életet is élt Kain, sohasem volt többé még egy nyugodt pillanata sem

Gyermekek! Tartsátok vissza a bűnöket az ajtó előtt; ne legyetek féltékenyek, irigyek és durcásak mert ez háládatlanság Isten iránt s a rosszindulat és vak bosszuvágy soha sem szül jót. Egy ütés, vagy csak egyetlen seb és később milyen keserűen fogjátok megbánni, ha testvéreteket, barátotokat gyilkoljátok meg, vagy életüket szerencsétlenné tettétek.

A kilőtt nyilvessző nem tér vissza íjjára, a gonosz cselekedet sem változtatható meg, ha az ember egyszer elkövette.

Kegyesség útja.

Jézus az én mindenem!

A hollandiai protestánsok üldözése idején egy szegény iskolamestert az inquisició fogságba vetett; mert a bibliát olvasta. Az inquisitor így szólt hozzá: „Te szereted feleségedet, gyermekedet, életedet s nem akarod mindezért a bibliát elhagyni?“ „Isten tudja — hangzott a felelet — ha a föld mind aranyból volna is s a csillagok csupa gyöngyök és ez mind az enyém volna, mindezt odaadnám, ha feleségem s gyermekeim itt lehetnének mellettem, bár ha csak kenyérem s vizem volna is és láncon függnék, de sem feleségemért, sem gyermekemért, de még a csillagokért sem tudom fölmondani a szolgálatot az én Uramnak, a Szabadítónak!

Ugy-e azt hisszük, hogy e vallomás után az inquisitor szive meglágyult? Távol legyen! A hű hitvallót tovább kinozták s úgy halt meg.

A Te akaratod legyen meg!

Az ember néha, helyesen kérdezi: Mi nehezebb, Isten akaratát cselekedni, vagy elszenvetni? Nézzünk

a Megváltóra, úgy mindjárt megtudjuk. A Jákob kútjánál a tanítványoknak, kik őt az étkezésre intik, azt mondja: „Az én étellem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem elbocsátott és bevégezzem az ő munkáját. (Ján. 4. 34.) De a Gethsemanében Őt reszketni és csüggedni látjuk. Undorodik az egész világ bűneinek tömegétől, érzi az Istentől való elhagyatásnak mélységét, a halálnak, ránézve bensőleg oly idegen hatalmát, de ezt mind magára veszi, hogy miniket megszabadítson. Ezt tette, ezt szenvedte érte, mit teszel, mit szenvedsz te Érette? Méltó Ő arra, hogy az ember tisztelje s magát az Ő szolgálatában megeméssze! Oh! kövesd Őt és szenvedj, ha szenvedned kell Érette, nézvéen Ő reá, ki téged főpapilag helyettesít, Ő reá, ki azokat, kik Vele együtt szenvednek Magához fölemeli a dicsőségbe!

A „Vasárnap“ érdekében.

A „Vasárnap“, ez a mi kis lapunk, a Tied kedves Olvasónk! Minden célja az, hogy Téged megtartsa, erősítsen, biztasson Isten kegyelme által. A nemzeti sajtó-irodalom egy homokszeme, református egyháztársadalmi sajtómozgalmunk egyik törhetetlen harcosa s eszköz arra, hogy minden olvasója legyen jó magyar, jó vallásos, jó református keresztyénember.

Vedd oltalmadba, támogatásodba, áldozz is érte, mint a hogy teszik ezt más felekezetűek is saját érdekeikben. Itt a nagy küzdelemnek ideje, szükség, hogy megértsük egymást; itt az alkalom, midőn több és nagyobb odaadással foglalkozhatsz egyházzal nagy kérdéseivel. Sokszor érezheted egy tanácsadó, bizalmas barát hiányát. Lásd ilyen tanácsadód, bizalmasad ez a mi „Vasárnap“-unk is, mely hétről-hétre felkeres házzadban, vallásos szükségleted kielégítésére, egyházi buzgóságod élénkítésére; felkeres szorakoztatásodra s lelki építésedre s felkeres, hogy utmutatást adjon Neked is arra, hogy miként kezdj bármily kis körödben is egyházépítő, felekezetteddel együtt nemzetet is mentő munkáid teljesítéséhez.

Gondold meg, miszerint azt, hogy a református véleményt, a református kívánságot, a református érdeket, a református akaratot hathatósabban terjeszthessük: református hírlapok nélkül nem tehetjük. Azért jöjj, légy a „Vasárnap“ erőssége minden téren; és jöjj légy támogatója a sötétség ellen vivendő harcokban! . . .

A Vasárnap előfizetési díja:

Egész évre 4 korona.

Félévre 2 korona.

Negyedévre 1 korona.

Gyűjtőknek 10 féléves előfizetés után, tiszteletpéldánnyal szolgálunk; egész éves előfizetőknek pedig 2 kor. utánfizetés ellenében a Vasárnap múlt évfolyamát is megküldjük, míg a készlet tart.

A Vasárnap szerkesztősége és kiadóhivatala.

1909

Jézus Krisztus levétele a keresztfáról.

Egyháztársadalmi élet.

Útmutatás vallásos estélyek, összejövetelek tartására. Miután az utóbbi években úgy a magyarországi, mint közelebről erdélyi ref. egyházunkban is örvedes buzgóság vehető észre az egyháztársadalmi élet fellendítése körül, itt és ott, majd minden ref. egyházközségben, vagy az egyházak kebelében alakult különféle egyletek, társulatok, szövetségek, vagy maga az egyház lelkésze, tanítója vezetésével a hitélet emelése, vallásos buzgóság növelése céljából, főleg a téli estéken vallásos ref. felolvasásokat, estélyeket rendeznek: a „Vasárnap” kedves olvasóinak szolgálatot vélnék az által is tenni, hogy egy kis útmutatással, tervezettel álljunk elő, azaz, az egyháztársadalmi élet e részét illetőleg gyakorlati szabályokat igyekezzünk nyújtani. Azt általánosságban mindenki elismeri, s ma már senki sem tagadja, hogy a lankadó hitélet, buzgóság, vallásosság, általános erkölcsi romlottság e korban az egyházakra fokozottabb mértékben nehezedik lelki munka, Isten országa terjesztésének feladata, ama terhes, de gyönyörűségese igá. Ma már nem elég csak a templomban szólni a hivekhez, hiszen oda a gyülekezetnek kisebb s épen vallásosabb, Isten s saját lelke dolgai iránt még érdeklődő része jár, az aránytalanul nagy többség, a melynek körében kell éppen első sorban munkálkodnia a lelkészeknek, távol marad onnan. Ezt a részt a mai korviszonyok által követett módon, a templomon kívüli vallásos összejöveteleken, hol nem kathedrai magasságból, de közvetlenebről szól a lelkész hiveihez, lehet elérnünk.

Már most *ki vegyen részt az ilyen irányu egyházépítő munkában?*

Első sorban természetesen a hivatalosok: lelkész és tanító, de mert egyházunk hitelvei szerint egyetemes papságot hirdetünk, azaz minden ref. keresztyének életével, beszédével, cselekedeteivel, gondolkozásmódjával prédikálni kell a Krisztust, hivatalos e téren minden felnőtt férfi vagy nő, kinek az Isten értelmet adott, ki az Úr Jézus iránt közelebről szeretne Ő érte valamit tenni, mert az Úr mindenét áldozta életünk a keresztfán.

Ki vezesse az ilyen összejöveteleket?

Határozottan a lelkész, de ha ő kora, betegsége, vagy elháríthatatlan okok miatt nem tehetné, bizza meg az énekvezért, vagy a tanítót, vagy más komoly, az egyházhoz közel álló, a Krisztust szerető férfiut, presbitert, ki az előbbi feltételnek megfelel.

Hol tartsunk összejöveteleket?

A hol Isten igéjét buzgó szívvvel kutatják, ott maga az Úr jelen van s ezáltal minden helyiséget templommá avat, legyen az templom, iskola, magán-szobánk, műhely vagy bármely tisztességes hely. Mert valahol ketten vagy hárman egyesülnek az én nevemben, ott vagyok ő közöttük. (Máté 18: 20.) Az ő

keresztyének is, s a XVI—XVII. század üldözött protestánsai is barlangokban, magánházaknál is tartották összejöveteleiket.

Hogyan kezdjük meg az összejövetelek tartását?

Hirdessük ki a templomban s hívjuk fel a hiveket arra, hogy jöjjenek el maguk is, hozzák el családtagjaikat, rokonaikat, ismerőseiket hívják el, magunk imádkozunk, hogy ne mi, de az Úr lelke vezessen minket is ez összejövetelek vezetésében, tartásában. Kérjük az Úrtól buzgóságot, lelkesedést, szeretetet ilyen munka iránt, s ha mi égünk és buzgunk, példánk hatni fog, de mindent Isten dicsőségére tegyünk!

Mikor tartsuk az összejöveteleket?

Ez a helyi s időviszonyoktól függ. Egy falusi gyülekezetben legjobb vasárnap este felé, 5 és 8 óra között, nyáron is ekkor lehet leginkább, már télen falun is lehet hétköznapokon is s jó is ellensúlyozni korcsmák s más haszontalan helyek látogatását ezekkel. Am lehet a vasárnap délutáni istenitisztelet után is.

Milyen legyen az összejövetel rendje?

Sokféle lehet, csak unalmas ne legyen!

Kezdődjék egy vallásos énekkel. Azután a mint ezt már többfelé gyakorolják, a vezető mondjon szívből jövő buzgó, rövid imát. Ezután lehet egy vallásos vers. Majd egy rövid, de kerekded felolvasás vagy előadás az egyháztörténelem, kül- és belmisszió mezejéről, utánna lehet egy vallásos énekszóló, esetleg vallásos énekjáték harmonium, a hol dalárda van, ott az énekelhet, azután lehet ismét versszavalás, rövid előadás vagy felolvasás, minél gyakrabban egy rövid, de határozott evangéliumi szellemű bibliai magyarázat. Igen áldásos, ha minden ilyen összejövetelen a bibliából, főleg az új testamentumból egy rövidebb rész egyszerűen felolvastatik. A végén ismét ének, esetleg imádság s áldás.

A fő az, hogy a vezetőket igazán a Krisztus iránti szeretet hassa át, az Ő Lelke vezérlete alatt álljanak s annyira alázatos eszközei legyenek az Úrnak, hogy ne is ők, de voltaképpen maga a Szentlélek legyen ennek a munkának vezetője, így lesz áldás munkánkon, hatása meglátszik ifjaink szelidségén, lányaink ártatlanságán, férjeink küzdelmén, nőink érényeiben, nagyok reményeiben, meg az egész anyaszentegyházon, Isten országának terjedésén!

H i r e k.

Olvasd a bibliát.

Jézus és Keresztelő János.

(János ev. 1. 19—34.)

Mielőtt a Megváltó nagy munkáját megkezdte volna, az Istentől küldött hirnök, az ő szövetség utolsó prófétája megkészítette neki az utat. Keresztelő János alakjáról maga Jézus mondotta, hogy nem volt em-

berek közt nálánál nagyobb. Mai textusunk is megmutatja, hogy miben állott igazi nagysága, t. i. abban, hogy Jézusra mutatott rá, mint az Isten Bárányára.

Aranymondás: Ime ez az Istennek ama báránya, ki elvesz a világnak bűneit. János ev. 1, 29.

Oktató jegyzetek:

I. Jézus Isten Báránya. Ez volt a legnagyobb dolog, a mit János hirdethetett. Bárány áldozat lett az Úr Jézus, de Isten Báránya volt. Még ebben az állapotban is fénylett az ő dicsősége, Isten maga gondoskodott nagy hírnökről, ki eljövételét hirdesse. E hírnök szavára megindult egész Judea népe, megmozdultak még a főpapok és irástudók is. S ha már ezt nagy prófétának tartották, mily nagy lehetett ő, kinek saruját feloldani János nem ítélte magát méltónak. Isten Bárányának dicsősége még jobban abból látszik, hogy Isten küldötte reá a Szentlelek teljességét s úgy felkente prófétai, főpapi és királyi hivatására. Mindeme dicsősége mellett mégis a bárány áldozatos természetét vette magára. Mikor eljött, senki sem ismerte; még Jánosnak is külön kijelentésre volt szüksége. A hit megvilágított szeme kellett hozzá, hogy lássák, mégis ő az Isten Fia.

II. Jézus elveszi a világ bűneit. Csak az Isten Fia tehette ezt a nagy dolgot, hogy az egész emberiség nagy terhét elvegye. Magára vette ezt a nagy terhet; mikor Jánoshoz eljött s nála mi-érettünk megkereszteltetett; és e nagy munkát elvégezte akkor, midőn a keresztfán vérét áldozta érettünk. Azonban csak az részeseül e nagy áldozat gyümölcseiben, a ki engedelmeskedik annak a kiáltó szónak: Térjétek meg! Azt meghinti az Úr a Bárány vérével, s megbocsájtja vétkeiket; sőt többet is tesz; megkereszteli a Szent Lélekkel is, hogy többé ne a bűnnek éljen, hanem Jézust követhesse.

Gounod, a híres zeneköltő azt mondta egyszer: Mikor fiatal voltam, mindig azt hangoztattam „Én“. Később, mikor többet tapasztaltam, azt mondtam „Én meg Mozart“. Még később „Mozart meg én“. Most pedig azt mondom „csak Mozart“. Keresztelő János egészen megfélemedett önmagáról s azt hirdette „csak Jézus“.

— **Szervező irodánk.** A mint azt már f. é. 1-ső számunkban előre jeleztük s most a megbizást hivatalosan is átvévén, újlag jelentjük, átvettük az Egyházkerület Egyházi Értekezlete Szervező Irodájának vezetését, a melynek feladata leendő azházkerületünkben az értekezleti ügyek és kérdések állandó felszinen tartása, s az egyháztársadalmi munkásság lehető fokozása. Az Iroda megfelelő köriratban egyenként kérte az illetékes esperesi, lelkészi hivatalok közremunkálását és támogatását nagy céljainak érdekében, melyek sikerét buzgón reméljük.

— **Az új egyházi énekeskönyvről.** A „Vasárnap“ mult számában nagyobb közleményben ismertettük az új erdélyi református énekeskönyvet. Felhívtuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy az új énekeskönyvhöz fűzött remények teljesedésbe menjenek, az, főként a lelkészekről és énekvezérektől függ, a kik, ha jóakaró gondossággal veszik szívékre annak terjesztését, a siker sem fog elmaradni. A maros-vásárhelyi egyházközségben úgy igyekeznek az új énekeskönyvet megismertetni, hogy a Református-kör vasárnaponként tartani szokott vallásos összejövetelein, Nagy László énekvezér buzgó vezetése mellett, maguk a felnőtt hitek tanulják és gyakorolják magukat. Az énekgyakor-

latokon rendszerint részt vesznek a ref. kollegium idősebb növendékei is!

— **A Vasárnap előfizetési díja továbbra is 4 korona marad.** Egyik lelkes, buzgó olvasónk, a ki egyuttal odaadón érdeklődik egyházi ügyeink iránt, sajnálattal vette tudomásul, hogy a nyomdai költségek megrámulása okáért lapunk előfizetési díját is emelni kellett s ezért azon kéressel fordult szerkesztőségünkhöz, miszerint mi hagyjuk meg a régi előfizetési díjait s ő majd a nyomdai különbözet félköltségét fedezni fogja. Készséggel hajlunk meg kedves jóakarónk óhajta előtt, abban a reményben, hogy még akadnak sorainkban buzgó adakozók és áldozók az Úr Jézusért kinek evangéliumát akarja terjeszteni a „Vasárnap“ az emberek boldogságára és üdvösségére.

— **Vetítő-gép az egyháztársadalmi estélyek és vallásos összejövetelekre.** A maros-vásárhelyi egyházközségben már több év óta használtuk a természettudományok egyik legérdekesebb találmányát, a vetítő-gépet, vallásos és egyháztársadalmi ismeretterjesztő előadások tartalmasabbá tételére. Ez alapon most érdekes tervvel foglalkozik lapunk szerkesztősége, mint az egyházkerületi egyháztársadalmi munka szervező irodájának vezetősége, azzal, hogy egy nagyobb külföldi vállalat-
tal összeköttetésbe lépven, megfelelő képsorozatokat szerezzen be s ezeknek jutányos áron való hozzáférhetését a legkisebb egyházközség részéről is biztosíthassa. Maros-Vásárhelyt eddig a következő címen tartottak vallásos és ismeretterjesztő előadást. Jézus életéről. Ó-testamentumi alakokról. Róma városáról Velencéről. Küzdelem az alkohol ellen. Harc a tüdővész ellen.

— **Előgetett milliók.** Ezideig a svájciak voltak a statisztikai kimutatás szerint a legszenvedélyesebb dohányzók, mert kerekszámban 32 millió frank áru dohányt fogyasztanak egy évben; ez azért is sokba kerül nekik, mert a dohány nagy részét külföldről hozatják be, saját terméskü igen csekély.

De újabb időben az osztrákok felülmulják őket e költséges szenvedélyben. 1904-ben az osztrák államnak 104 millió korona bevétele volt az osztrák dohányfogyasztók révén. Különösen a szivarkák fogyasztása tesz ki óriási összeget. 1875-ben hét szivarka esett egy férfira, ma 140. Az 1904-ik évben egy milliárd és 681 millió korona áru sport-szivarkát szittak el.

Hány gyermeket lehetne ennyi pénzből fetnevelni, hány nyomorult emberen lehetne segíteni, ha csak egy-két szivarról, vagy 4—5 szivarkáról mondanának le naponta a szenvedélyes dohányzók.

— **A Vasárnapi Ujság** január 19-iki száma első helyén Blaha Lujza két legújabb fényképét mutatja be a művésznő jubileuma alkalmából. Ezenkívül érdekes képek mutatják be Egyiptom nevezetességeit, a lebontásra kerülő budapesti Anker-udvart, báró Rauch Pált, az új bánt stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Jakab Ödön és Fodor Viktor verse Zsoldos László elbeszélése. Fogazzaró regénye. Egyéb

közlemények: magyarázó cikkek a köpekhez, képek a román határról, Edvi Illés Ödön két humoros rajza, új rendszerű, gőz nélküli lokomotivokképei, a kereskedelmi bank új módszer szerint épülő háza, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona a Világkrónikával együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem u. 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Ország-világ.

— **Pártközi konferencia.** A házszabályrevíziót elfogadták. A házszabályrevízió megvitatása végett csütörtök este volt a pártközi értekezlet Justh Gyula elnöklésével, amelyen a képviselőház minden pártja és árnyalata képviselve volt, kivéve a horvátokat. Az értekezlet nevezetes eredménye, hogy a szövetkezett pártok és a kormány között megegyezés jött létre a házszabályrevízió dolgában, amely szerint a Ház elé most csak ideiglenes és csak a mostani országgyűlésre érvényes revíziót terjesztenek, amely csak a Szent István korona országainak belügyeire terjed ki. A végleges revíziót azután az általános választójog reformjának megalkotása után, de még érvényre emelkedése előtt csinálják meg.

— **Amerikai magyar mérnök repülőgépe.** A Filadelfiában megjelenő „Önállás” című magyar lap ma érkezett számában olvassuk a következő érdekes hirt: A filadelfiai magyarok bizonyára emlékezni fognak Izsák gépészmérnökre, aki 4—5 év előtti tevékeny részt vett a helybeli magyar közéletben. Innen a Nyugatira, majd Porto-Riuó-szigetére költözött és ott szabad idejében a repülés bonyolódott kérdésével foglalkozott. Elhagyva a léggömb eszméjét egy tisztán mechanikai erővel hajtott gépet szerkesztett, amely szárnyakhoz hasonló vitorlával emelkedik a levegőbe. Próbálgatásai elérvén a gyakorlati alkalmazás és értékesítés fokát, Izsák a múlt hetekben megtette az 1500 mértföldnyi utat Porto-Rikoból Chicagóba, hogy találmányát Amerika legnagyobb szaktekintélye, Chanute Octave elé terjessze. Chanute tanár nagy elismeréssel nyilatkozott a genialis találmányról, sőt össze is hozta a fiatal magyar mérnököt egy chicagói pénzcsoporttal, amely a kísérletezéshez és siker esetén az értékesítéshez szükséges tőkét fogja szolgáltatni.

200 korona

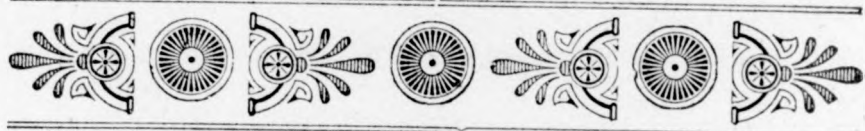
a modern technika legjobb remeke a
=Mignon írógép=

Különös előnyei: Bárki tanulás nélkül rögtön ír. Azonnal és állandóan látható írás. Legegyszerűbb szerkezet. Acélbetűk. Másol és sokszorozhat. Bármely drága géppel egyenrangú. 1 évi jóállás.

Szabadalmazott ipar.

Budapest, VII. Csengeri-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

FIÓKINTÉZETEK:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona
- Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékosagot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon

házi takarékperselyeket

izléss, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen**, bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltse könnyen elállhat.

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűlt, sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Tisztelettel

Agrár Takarékpénztár r. t.
Maros-Vásárhelyt.